

Τι είναι η φυματίωση

Η φυματίωση είναι λοιμώδης ασθένεια προκαλούμενη από το μυκοβακτηρίδιο της φυματίωσης και σπανιότερα από άλλους τύπους μυκοβακτηριδίων. Το μυκοβακτηρίδιο της φυματίωσης μπορεί να προσβάλει οποιοδήποτε όργανο του σώματος αλλά συνήθως προσβάλλει τους πνεύμονες.

Πώς μεταδίδεται η φυματίωση - Τι σημαίνει μόλυνση με το μυκοβακτηρίδιο της φυματίωσης

Η φυματίωση μεταδίδεται από το ένα άτομο στο άλλο με την εισπνοή σταγονιδίων που περιέχουν μυκοβακτηρίδια. Τα άτομα με πνευμονική φυματίωση αποβάλλουν με τον βήχα, το φτάρνισμα και τη δυνατή ομιλία πολύ μικρά σταγονίδια που περιέχουν μυκοβακτηρίδια της φυματίωσης.

Ο οργανισμός των περισσότερων ανθρώπων που εισπνέουν τα σταγονίδια αυτά, έχει την ικανότητα να αμύνεται και να σταματά την ανάπτυξη των μυκοβακτηριδίων της φυματίωσης. Με αυτό τον τρόπο τα μυκοβακτηρίδια γίνονται αδρανή αλλά παραμένουν στον οργανισμό και μπορεί να γίνουν ενεργά αργότερα.

Πολλοί άνθρωποι που έχουν μολυνθεί δεν αισθάνονται άρρωστοι, δεν αναπτύσσουν ποτέ φυματίωση και ούτε έχουν συμπτώματα. Άλλοι όμως, και ιδιαίτερα αυτοί που το ανοσοποιητικό τους σύστημα είναι εξασθενημένο, μπορεί να αναπτύξουν την ασθένεια κάποια στιγμή στο μέλλον.

Η έγκαιρη εντόπιση του ατόμου που έχει προσβληθεί από φυματίωση έχει μεγάλη σημασία. Η άμεση περίθαλψή του και η χορήγηση χημειοπροφύλαξης εμποδίζει την περαιτέρω εξάπλωση της ασθένειας.

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι εάν ένα άτομο που έχει φυματίωση των πνευμόνων μείνει αδιάγνωστο και συνεχίσει να βήχει, να φταρνίζεται και έρχεται σε στενή επαφή με άλλους, μπορεί να μεταδώσει την ασθένεια σε άλλα 10-15 άτομα ετησίως.

Τα άτομα με φυματίωση, συνήθως, μεταδίδουν την ασθένεια σε άτομα με τα οποία έχουν επαφή καθημερινά για αρκετές ώρες, όπως είναι η οικογένεια, οι φίλοι και οι συνάδελφοι.

Πώς μπορεί να γίνει ο έλεγχος για να διαπιστωθεί αν κάποιος έχει μολυνθεί με το μυκοβακτηρίδιο της φυματίωσης

Μπορεί να διαπιστωθεί αν κάποιος έχει μολυνθεί με το μυκοβακτηρίδιο της φυματίωσης με την εξέταση Mantoux, η οποία μπορεί να συνοδεύεται και από ακτινογραφία θώρακος.

Η εξέταση Mantoux είναι ένα δερματικό τεστ κατά το οποίο χορηγείται ενδοδερμικά μικρή ποσότητα φυματινικής πρωτεΐνης. Η φυματίνη είναι αντιγόνο που προέρχεται από το μυκοβακτηρίδιο της φυματίωσης. Η αντίδραση στο τεστ «διαβάζεται» μετά από 2 ημέρες (48-72 ώρες) και η θετική Mantoux αποτελεί ένδειξη μόλυνσης από το μυκοβακτηρίδιο της φυματίωσης.

Εμβόλιο κατά της φυματίωσης

Το εμβόλιο κατά της φυματίωσης BCG (Bacillus Calmette Guerin) χορηγείται σε βρέφη και μικρά παιδιά στις χώρες, όπου η φυματίωση είναι σχετικά συχνή νόσος. Στη χώρα μας το εμβόλιο αυτό δεν περιλαμβάνεται στο Σχήμα Εμβολιασμών του Υπουργείου Υγείας Κύπρου, αφού η συχνότητα της νόσου στη χώρα μας είναι χαμηλή.

Θεραπεία της φυματίωσης

Η φυματίωση, σχεδόν πάντα, μπορεί να θεραπευτεί με τη χορήγηση των κατάλληλων φαρμάκων. Η θεραπεία που χορηγείται, αποτελείται από περισσότερα του ενός φάρμακα και ο ασθενής χρειάζεται να τα λαμβάνει για μεγάλο χρονικό διάστημα. Αυτό συμβαίνει επειδή ο αριθμός των μικροβίων που πρέπει να καταπολεμηθούν είναι πολύ μεγάλος. Ο συνδυασμός διαφόρων φαρμάκων που συστήνονται για τη θεραπεία της φυματίωσης, μπορεί να καταπολεμήσει όλα τα μικρόβια και να τα εμποδίσει να γίνουν ανθεκτικά στα φάρμακα.

Γιατί ΔΕΝ πρέπει ΠΟΤΕ να διακόπτεται η θεραπεία για τη φυματίωση προτού ολοκληρωθεί

Τα μικρόβια της φυματίωσης καταστρέφονται πολύ αργά. Συνήθως ο ασθενής αρχίζει να αισθάνεται καλύτερα λίγες εβδομάδες μετά από την έναρξη της θεραπείας.

Προσοχή όμως!!! Εάν δεν συνεχίσει να παίρνει τα φάρμακά του συστηματικά και για όσο διάστημα χρειάζεται, σύμφωνα με τις οδηγίες του ιατρού, ώστε να αποθεραπευτεί πλήρως, υπάρχει μεγάλος κίνδυνος, επειδή τα μυκοβακτηρίδια θα αρχίσουν πάλι να αναπτύσσονται και να πολλαπλασιάζονται.

Παράλληλα, το μυκοβακτηρίδιο της φυματίωσης μπορεί να γίνει ανθεκτικό στα φάρμακα (ανθεκτική φυματίωση).

Στους ασθενείς αυτούς η φυματίωση δεν μπορεί πλέον να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά με τα φάρμακα, με κίνδυνο να χάσουν ακόμη και τη ζωή τους.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι ένας ασθενής με ανθεκτική φυματίωση, όταν μεταδώσει το μυκοβακτηρίδιο της φυματίωσης σε άλλο άτομο, τότε και το άτομο που μολύνεται θα νοσήσει με ανθεκτική φυματίωση.

Διερεύνηση περιβάλλοντος των περιπτώσεων φυματίωσης

Η διερεύνηση όλων των περιπτώσεων φυματίωσης γίνεται από Λειτουργούς Υγείας, οι οποίοι αμέσως μετά τη διάγνωση πραγματοποιούν επίσκεψη στον χώρο όπου διαμένει ο ασθενής. Είναι πολύ σημαντικό να γίνεται διερεύνηση των περιπτώσεων φυματίωσης για δύο βασικούς λόγους:

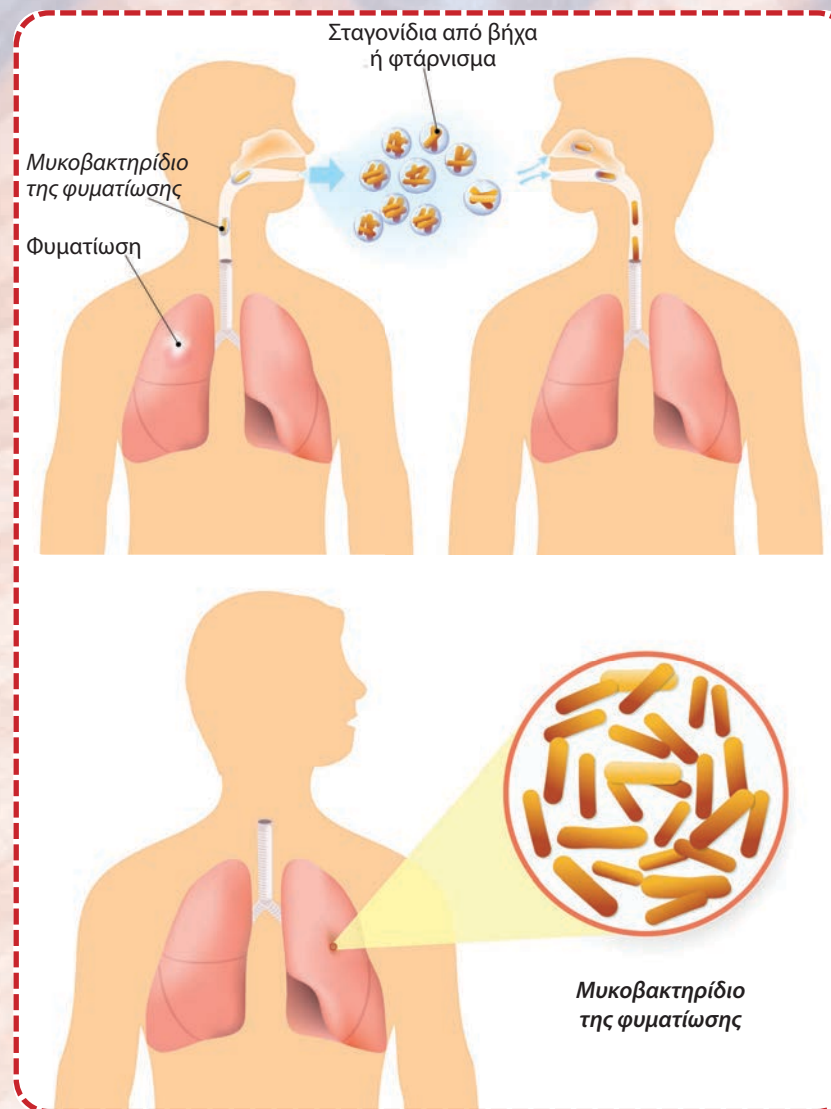
1. **Για εντοπισμό και θεραπεία της πηγής μόλυνσης**, δηλαδή του ατόμου που μετέδωσε τη φυματίωση στον ασθενή, ώστε να διακόπτεται η μετάδοση της νόσου.
2. **Για εντοπισμό και θεραπεία των άλλων μολυσμένων ατόμων στο περιβάλλον του ασθενούς**, πριν προλάβουν να αναπτύξουν την ασθένεια της φυματίωσης.

Πρόληψη μετάδοσης της φυματίωσης στους άλλους

Για αποτελεσματική πρόληψη μετάδοσης της φυματίωσης στους άλλους, οι ασθενείς πρέπει:

- Να παίρνουν όλα τα φάρμακά τους σύμφωνα με τις οδηγίες του ιατρού.
- Να πηγαίνουν σε όλα τα ραντεβού με τον ιατρό, ο οποίος θα παρακολουθεί την πορεία της θεραπείας τους.
- Να ρωτούν τον ιατρό τους για οτιδήποτε νομίζουν ότι δεν πηγαίνει καλά.
- Να καλύπτουν το στόμα και τη μύτη τους με χαρτομάντηλο όταν βήχουν, φταρνίζονται ή γελούν. Τα χρησιμοποιημένα χαρτομάντηλα να τοποθετούνται σε πλαστική σακούλα και η κλειστή σακούλα στον κάδο απορριμάτων.
- Να αποφεύγουν τη στενή επαφή με οποιονδήποτε για όσο διάστημα τους συστήσει ο ιατρός τους.
- Να αερίζουν συχνά το δωμάτιό τους.
- Δεν υπάρχει κίνδυνος μόλυνσης με τα σεντόνια, τα κοινά πιάτα και τα μαχαιροπίρουνα, τα ποτήρια και τις τουαλέτες.
- Συνήθως, δύο με τέσσερις εβδομάδες μετά την έναρξη της θεραπείας, η μεταδοτικότητα της ασθένειας μειώνεται.
- Οι ασθενείς με φυματίωση μπορούν να επιστρέψουν στις καθημερινές τους ασχολίες εφόσον το επιτρέψει ο ιατρός.

Γενικά ο υγιεινός τρόπος ζωής – καλός ύπνος, αποφυγή κόπωσης, υγιεινή διατροφή, αποφυγή καπνίσματος, διατήρηση ψηλών επιπέδων καθαριότητας – προστατεύει από τη φυματίωση.

Γ.Τ.Π. 93/2016-5.000
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
Εκτύπωση: Τυπογραφείο Κυπριακής Δημοκρατίας

Τυπώθηκε σε ανακυκλωμένο χαρτί

Κυπριακή Δημοκρατία
Υπουργείο Υγείας

Φυματίωση-Φθίση

Πληροφορίες και Συμβουλές

